

ORZECZENIE

OKRĘGOWEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO

OKRĘGOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH (...)

z dnia 17 grudnia 2018 r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) w składzie:

Przewodniczący: r.pr. A. W.

Sędziowie: r.pr. M. B. (sprawozdawca)

r.pr. A. J.

Protokolant: r.pr. K. J.

Przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego r.pr. P. K.,

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 listopada 2018 r. i 5 grudnia 2018 r. sprawy wszczętej na wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego (...) (...) przeciwko radcy prawnemu P. A., obwinionemu o to, że:

- pozyskiwał klientów, z góry powziętym zamiarem w okresie od stycznia do kwietnia 2018 r., (...), w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami za odpłatnym pośrednictwem spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą (...) tj. popełnienia przez radcę prawnego P. A. przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1983 r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2115) w zw. z art. 33 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

ORZEKA

1. Uniewinnia radcę prawnego P. A. od popełnienia przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że pozyskiwał klientów, z góry powziętym zamiarem w okresie od stycznia do kwietnia 2018 r., (...), w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami za odpłatnym pośrednictwem spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą (...) tj. popełnienia przez radcę prawnego P. A. przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1983 r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2115) w zw. z art. 33 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

2. Na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1983 r. o radcach prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 2115) oraz na podstawie uchwały nr 86/ (...) Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, kosztami postępowania w wysokości 2.400 zł. (słownie: dwa tysiące czterysta złotych) obciąża Okręgową Izbę Radców Prawnych (...).

UZASADNIENIE

W dniu 29 marca 2018 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) na skutek zawiadomienia K. B. wszczął dochodzenie w sprawie możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez radcę prawnego P. A. (nr wpisu WR- (...)), sygn. akt.: RD 8/18, polegającego na naruszeniu postanowień art. 32 w zw. z art. 35 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.

U. z 2016 r., poz. 233), poprzez informowanie o wykonywaniu zawodu radcy prawnego drogą elektroniczną w sposób umyślnie naruszający godność zawodu a także w sposób uniemożliwiający jego jednoznaczną identyfikację.

Następnie, dnia 24 lipca 2018 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) sporządził i ogłosił radcy prawnemu P. A. postanowienie o przedstawieniu zarzutów pozyskiwania klientów, w wykonywaniu z góry powziętego zamiaru, w okresie od stycznia do kwietnia 2018 r., (...), w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami za odpłatnym pośrednictwem spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą (...) tj. popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 233) w zw. z art. 33 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W dniu 3 października 2018 r. został przyjęty do rozpoznania przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) datowany na dzień 1 października 2018 r. o ukaranie radcy prawnego P. A. obwinionego o to, że pozyskiwał klientów, w wykonywaniu z góry powziętego zamiaru, w okresie od stycznia do kwietnia 2018 r., (...), w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami za odpłatnym pośrednictwem spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą (...) tj. popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 233) w zw. z art. 33 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Mając na uwadze powyższe, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Dnia 15 stycznia 2018 r. K. B. poinformował za pośrednictwem wiadomości e-mail Okręgową Izbę Radców Prawnych (...) o możliwości naruszenia przez radcę prawnego P. A. zasad etyki zawodowej, polegającego na rozsyłaniu przez (...) Radcy Prawnego P. A. wiadomości e-mail w formie spamu, w której treści oprócz pozornie wskazanego nadawcy tj. (...) sp. z o.o. zostały również podane dane kontaktowe (adres internetowy poczty elektronicznej: (...)) kancelarii prowadzonej przez radcę prawnego P. A.. K. B. oświadczył, że otrzymał dwukrotnie tego typu wiadomości. W treści korespondencji e-mail znajdowały się zwroty (...), (...), (...), został również wskazany adres spółki (...) sp. z o.o. tj. ul. (...), (...)-(...) W., NIP, numer telefonu kontaktowego, adres strony internetowej (...) oraz adres e-mail: (...), na który potencjalni klienci mogli przysyłać korespondencję. Wiadomość e-mail została wysłana na adres poczty elektronicznej kancelarii adwokackiej adw. K. B. i nie zawierała podpisu ("stopki"), który mógłby wskazywać na to, że została wysłana przez radcę prawnego P. A.. W pozycji (...) e-mail widnieje " Kancelaria (...) ((...))".

Dowody:

- korespondencja e-mail z dnia 15 stycznia 2018 r., k. 2,

- korespondencja e-mail z dnia 13 stycznia 2018 r., k. 3.

(...) sp. z o.o. prowadziła działalność gospodarczą z siedzibą (...) przy ul. (...), (...)-(...) W., została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla (...) (...), VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS: (...). W rejestrze przedsiębiorców w/w spółki został wskazany adres poczty elektronicznej (...) oraz adres strony internetowej www.defendis.pl. (...) posiada jednoosobowy zarząd, którego prezesem jest żona obwinionego tj. K. A.. Jedynym udziałowcem spółki jest Fundacja (...) (nr KRS: (...)). Przedmiot działalności gospodarczej (...) sp. z o.o. nie obejmuje świadczenia usług prawnych.

Dowody:

- Informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców (...) sp. z o.o. z dnia 4 lutego 2018 r., k. 3-5.

Radca Prawny P. A. prowadzi działalność gospodarczą wpisaną do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej pod nazwą (...) Radcy Prawnego P. A., al. (...), (...)-(...) W., NIP: (...). W rejestrze przedsiębiorców brak wpisanego adresu poczty elektronicznej, jak również adresu strony internetowej kancelarii.

Dowody:

- wydruk z Centralnej Ewidencji i (...) o Działalności Gospodarczej z dnia 4 lutego 2018 r. k. 6.

W materiale dowodowym znajduje się również "Regulamin usługi sporządzania analizy umowy kredytowej", którego treść wskazuje z dużym prawdopodobieństwem, że (...) sp. z o.o. współpracowała z radcą prawnym P. A. w zakresie analizy umów kredytowych oraz pozyskiwania klientów dla (...) Radcy Prawnego P. A.. Usługa sprowadzała się do możliwości przesyłania przez potencjalnych klientów dokumentacji kredytowej za pośrednictwem formularza zamieszczonego na stronie internetowej pod adresem: (...). oraz sporządzania przez (...) Radcy Prawnego P. A. stosownej analizy nadesłanej dokumentacji w szczególności obejmującej występowanie klauzul abuzywnych w umowach kredytowych, opis graficzny ukazujący szacunkowe korzyści, jakie może osiągnąć klient w ramach prowadzonej sprawy sądowej, ofertę kancelarii na prowadzenie sprawy, jeżeli taka możliwość w danej sprawie była przewidywana, termin sporządzenia analizy oraz dalszy sposób kontaktu z kancelarią. (...) sp. z o.o. zobowiązana była do pełnienia funkcji administratora danych osobowych oraz rozsyłania bezpłatnych wiadomości e-mail o charakterze (...) zawierające "informacje prawne i faktyczne dotyczące działań podejmowanych przez Operatora, usług świadczonych przez Operatora oraz aktualnej sytuacji prawnej w zakresie usług świadczonych przez Operatora.", przy czym Operatorem w rozumieniu w/w regulaminu była spółka (...) sp. z o.o. Wraz z wyżej wspomnianym regulaminem w obiegu elektronicznym znajdował się dokument zatytułowany "Jak zacząć? poradnik dla F.", w którym to zostało określono w jaki sposób można zawrzeć umowę współpracy z (...) Radcy Prawnego P. A. oraz sposób przygotowywania ewentualnego postępowanie przedsądowego i sądowego dotyczącego dochodzenia roszczeń związanych z umowami kredytowymi. Ponadto, dokument zawierał adres poczty elektronicznej w celu skontaktowania się z kancelarią tj. (...).pl. (...) powyższych dokumentach nie znajdowały się podpisy, osób reprezentujących (...) sp. z o.o., ani radcy prawnego P. A..

Dowody:

- "Regulamin usługi sporządzania analizy umowy kredytowej", k.7-9,

- poradnik "Jak zacząć? poradnik dla F.", k.10.

Dodatkowo, pismem datowanym na dzień 7 maja 2018 r., działając w imieniu spółki jako prezes zarządu (...) sp. z o.o., K. A. złożyła Okręgowej Izbie Radców Prawnych (...) oświadczenie przedstawiające wynagrodzenie spółki otrzymane od (...) Radcy Prawnego P. A. w okresie styczeń - kwiecień 2018 r. Wynagrodzenie to było obliczone jako procent od wynagrodzenia kancelarii. Wysokość prowizji ("procentu") był uzależniony "od wysokości kredytu oraz ilości sprowadzonych klientów" i wahał się "od 20 do 40%".

Dowody:

- oświadczenie prezesa zarządu (...) sp. z o.o. z dnia 7 maja 2018 r., k.25.

W trakcie dochodzenia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) przeprowadził postępowanie dowodowe mające na celu potwierdzenie lub wykluczenie odpowiedzialności radcy prawnego P. A. w szczególności przesłuchał w charakterze świadka Panią Prezes Zarządu (...) sp. z o.o. a zarazem żonę radcy prawnego P. A..

Dnia 24 lipca 2018 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) niezwłocznie po sporządzeniu i ogłoszeniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów przesłuchał również obwinionego.

W dniu 5 grudnia 2018 r. w trakcie rozprawy (II termin) przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym (...) (...) w przedmiotowej sprawie, obrońca radcy prawnego P. A. przekazał oświadczenie z dnia 4 grudnia 2018 r. świadka K. A. o odmowie składania zeznań w oparciu o art. 182 § 1 k.p.k. w zw. z art. 186 § 1 k.p.k. oraz złożył oświadczenie obwinionego o odmowie składania wyjaśnień.

Obwiniony nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i złożył wnioski o uniewinnienie na podstawie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. ewentualnie wniósł o umorzenie postępowania zgodnie z art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. oraz art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych. Dodatkowo wskazał, że jego działanie nie zawierało znamion czynu karalnego jednocześnie podnosząc, że z obecnie obowiązującego Kodeksu Etyki Radcy Prawnego zostały wykreślone postanowienia o zakazie pozyskiwania klientów za odpłatnym pośrednictwem.

Mając na uwadze powyższe, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Po przeprowadzeniu rozpraw oraz wysłuchaniu stron, sąd dyscyplinarny uniewinnił radcę prawnego P. A. od zarzucanego mu czynu.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Wspomniane w w/w art. 64 ust. 1 obecnie obowiązujące zasady etyki pozwalają radcy prawnemu pozyskiwać klientów w sposób zgodny z prawem, dobrymi obyczajami i z poszanowaniem godności zawodu (art. 33 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych). W obecnie obowiązującym Kodeksie Etyki Radcy Prawnego z 2014 r., jak i Regulaminie wykonywania zawodu radcy prawnego brak jest aktualnie wyraźnego uregulowania zakazu korzystania przez radcę prawnego przy pozyskiwaniu klientów z usług odpłatnego pośrednictwa. W poprzednio obowiązującym Kodeksie Etyki Radcy Prawnego taki wyraźny zakaz był wprost wyartykułowany jako zasada etyczna tj. "Radca prawny niezależnie od formy wykonywania zawodu może pozyskiwać klientów w sposób zgodny z prawem, dobrymi obyczajami i godnością zawodową, w szczególności nie naruszając zasad wskazanych w art. 25 niniejszego kodeksu, ani też nie korzystając z odpłatnego pośrednictwa." (art. 26 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego z 2007 r.). Zakładano, że radca prawny nie powinien płacić za polecenie jego usług przez podmioty trzecie, którzy mogą w sposób niedostateczny dysponować wiedzą w kwestiach związanych ze świadczeniem pomocy prawnej. Obecnie, zgodnie z art. 33 ust. 2 (...) radca prawny może pozyskiwać klientów w sposób zgodny z prawem, dobrymi obyczajami i z poszanowaniem godności zawodu. Sąd dyscyplinarny podziela pogląd, "że jeżeli korzystanie przez radcę prawnego z usług pośrednictwa stanowi przejaw pozyskiwania klientów, to usługi te podlegają ogólnym ramom zakazanego pozyskiwania klientów (art. 33 ust. 2 Kodeksu Etyki z 2014 r.). Nie nastąpiło więc zniesienie zakazu korzystania z usług pośrednictwa jako takiego, ale zmiana jego charakteru z zakazu generalnego (odnoszącego się do odpłatnego pośrednictwa w ogólności, jako całości i bez wyjątków) na zakaz szczegółowy (odnoszący się do pośrednictwa określonego rodzaju i w określonych okolicznościach, np. miejsca, czasu, sposobu – ocenianego na gruncie Kodeksu Etyki z 2014 r. z punktu widzenia przepisów prawa, dobrych obyczajów, godności zawodowej)" (patrz "Zawód radcy prawnego. Historia zawodu i zasady jego wykonywania", pod redakcją Arkadiusza Berezy, rok 2015, wydanie 5, Ośrodek Badań Studiów i Legislacji KRRP, s. 423)

Należy również zaznaczyć, że przepisy prawne, jak również zasady etyki wykonywania zawodu radcy prawnego nie definiują co kryje się pod pojęciem dobrych obyczajów, których to naruszenie przy pozyskiwaniu klientów zarzucił obwinionemu Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...). Przyjmuje się, że "pośrednictwo przy pozyskiwaniu klientów nie może naruszać dobrych obyczajów rozumianych dwuwymiarowo: a) jako norm etyczno-moralnych odwołujących się do wartości i cnót zawodowych; b) jako zasad uczciwego prowadzenia działalności zawodowej (norm ekonomiczno-funkcjonalnych) w warunkach wolnego rynku usług prawniczych oraz swobody konkurencji na tym rynku z punktu widzenia nienaruszania interesów innych przedsiębiorców lub klientów. Podporządkowanie pośrednictwa dobrym obyczajom sprawia więc, że „korzystanie z usług pośrednictwa” (usytuowanych w obszarze zawierania umowy z klientem) będzie poddane nie tylko art. 33 Kodeksu Etyki z 2014 r., ale także innym regulacjom prawnym i etycznym dotyczącym wykonywania zawodu. (...) Jeżeli chodzi o Kodeks Etyki z 2014 r., to szczególnie istotne jest tu przestrzeganie zasady niezależności, w szczególności zaś naruszanie zasad etyki w celu spełnienia oczekiwań pośrednika (art. 7). Z jednej strony radca prawny nie może znaleźć się w sytuacji zależności od pośrednika (w szczególności ulegać jego wpływom,

w tym: presji, naciskom, poleceniom czy wskazówkom), z drugiej – musi wobec pośrednika zachować postawę niezależności, tj. unikać wchodzenia w stosunki tego rodzaju, których rezultatem jest uzależnienie się od pośrednika (majątkowe lub nie majątkowe). Zasadne jest więc twierdzenie, że powyższe regulacje mogą nie tylko wpływać na krąg dopuszczalnych „pośredników” przy wykonywaniu zawodu (nie każdy i nie w każdym przypadku może takim pośrednikiem zostać), ale także istotnie ograniczać okoliczności i sposób działania ewentualnych pośredników. Wobec tego radca prawny powinien, jeżeli chce korzystać z takich usług i nie chce narazić się na zarzut popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, wybrać „odpowiedniego pośrednika”. Konieczne jest więc uregulowanie w umowie o usługi pośrednictwa kwestii zobowiązania pośrednika do przestrzegania wymogów, którym podlega wykonywanie zawodu radcy prawnego. Nie jest więc możliwe do zaakceptowania stanowisko, że radca prawny będzie mógł korzystać bez ograniczeń np. z odpłatnych usług przedstawicieli handlowych, gdyż nie chodzi tu o tzw. handel usługami, ale o pozyskiwanie klientów w zgodzie z zasadami wykonywania zawodu. (...) nie może prowadzić do naruszania interesów innych przedsiębiorców lub klientów i zniekształcania relacji umownych z klientami." (patrz "Zawód radcy prawnego. Historia zawodu i zasady jego wykonywania", pod redakcją Arkadiusza Berezy, rok 2015, wydanie 5, Ośrodek Badań Studiów i Legislacji KRRP, s. 423)

Ponadto, Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych uznała, że określone zachowanie nie powinno zostać interpretowane jako naruszające dobre obyczaje tj. zgodnie ze stanowiskiem w/w Komisji "z art. 33 ust. 1 (...) wynika wyraźnie, że pozyskiwaniem klientów jest każde działanie radcy prawnego bez względu na formę i środki techniczne. Skoro zatem forma i środki techniczne nie mają znaczenia dla kwalifikacji danego zachowania jako pozyskiwania klientów a co do zasady samo pozyskiwanie klientów nie jest zakazane należy przyjąć, że przesłanie bezpośredniej propozycji zawarcia umowy z konkretnym klientem instytucjonalnym lub prowadzącym działalność gospodarczą na adres instytucji lub na adres wskazany jako adres prowadzenia działalności gospodarczej zarówno pocztą tradycyjną jak i faksem lub pocztą elektroniczną jest co do zasady dopuszczalne. Trudno bowiem bronić tezy, że takie zachowanie narusza dobre obyczaje w sytuacji, gdy jest to obecnie powszechnie stosowana metoda pozyskiwania klientów w wielu branżach. Takie zachowanie nie narusza też normy nakazującej poszanowanie godności zawodu radcy prawnego przy pozyskiwaniu klientów (art. 33 ust. 2 in fine (...))." (patrz "Stanowisko Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych w sprawie składania ofert świadczenia obsługi prawnej", W., dnia 16 czerwca 2017 r., SK-16.06.2017-TG, <http://kirp.pl/etyka-i-wykonywanie-zawodu/zbior-stanowisk-komisji-etyki-i-wykonywania-zawodu/#2-3-2>),

W świetle powyższych rozważań oraz materiału dowodowego zebranego w trakcie postępowania zdaniem sądu dyscyplinarnego brak jest jednoznacznych dowodów świadczących o tym, iż radca prawny P. A. dopuścił się zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) w głównej mierze przedstawiony obwinionemu zarzut oparł na dowodach osobowych przeprowadzonych w trakcie prowadzonego dochodzenia tj. zeznaniach świadka będącego małżonką obwinionego oraz wyjaśnieniach samego obwinionego. Świadek, na późniejszym etapie sądowym, przed rozpoczęciem pierwszego zeznania, złożyła oświadczenie o odmowie składania zeznań, tym samym zeznania świadka odebrane w trakcie dochodzenia nie mogą zostać uwzględnione jako materiał dowodowy mający doprowadzić do uznania radcy prawnego P. A. za winnego popełnienia zarzucanego czynu. W trakcie dochodzenia świadek została prawidłowo pouczona o prawie do odmowy składania zeznań. Zgodnie z art. 186 k.p.k. osoba uprawniona do odmowy złożenia zeznań albo zwolniona na podstawie art. 185 k.p.k. może oświadczyć, że chce z tego prawa skorzystać, nie później jednak niż przed rozpoczęciem pierwszego zeznania w postępowaniu sądowym; poprzednio złożone zeznanie tej osoby nie może wówczas służyć za dowód ani być odtworzone.

Pozostały materiał dowodowy w postaci wiadomości e-mail, informacji z rejestru przedsiębiorców (...) sp. z o.o., informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (...) Radcy Prawnego P. A., oświadczenia spółki (...) sp. z o.o. o wysokości i tytule pobieranych wynagrodzeń od obwinionego prowadzącego kancelarię, "Regulaminu usługi sporządzania analizy umowy kredytowej", czy też poradnika "Jak zacząć? poradnik dla F.", nie wskazały w sposób wyczerpujący i jednoznaczny na to, że radca prawny P. A. swym zachowaniem wypełnił znamiona przewinienia dyscyplinarnego opisanego w postanowieniu o przedstawieniu zarzutów. Analiza zawartości

treściowej wiadomości, której nadawcą jest Kancelaria (...) ((...)) nie daje podstaw do twierdzenia, że to obwiniony osobiście rozsyłał lub zlecił podmiotowi trzeciemu rozsyłanie pozornych wiadomości e-mail o charakterze "spam" o treści zawierającej w szczególności adres poczty elektronicznej prowadzonej przez obwinionego kancelarii co miałyby naruszać dobre obyczaje wykonywanie zawodu radcy prawnego. Zdaniem sądu dyscyplinarnego materiał dowodowy wskazuje jednak na to, że (...) Rady Prawnego P. A. i spółka (...) sp. z o.o. (której dane zostały wskazane w treści rozsyłanych e-maili) była związana współpracą polegającą przede wszystkim na odpłatnym pozyskiwaniu przez (...) sp. z o.o. klientów dla radcy prawnego P. A., jednakże nie sposób doszukać się dowodów na to, że to właśnie obwiniony ponosi odpowiedzialność za rozsyłanie pozornych wiadomości e-mail jako Kancelaria (...), czy też (...) sp. z o.o., w których treści były zamieszczane dane kontaktowe do kancelarii obwinionego. Przy czym należy podkreślić, że aby odpłatne pozyskiwanie klientów przez podmiot trzeci na rzecz radcy prawnego nie stanowił przewinienia dyscyplinarnego nie może naruszać

zasad wskazanych w art. art. 33 ust. 2 Kodeksu Etyki radcy Prawnego.

W tej sytuacji sąd dyscyplinarny uznał, że w zgromadzonym w sprawie materiale brak jest obiektywnych dowodów świadczących o tym, że radca prawny P. A. swym zachowaniem wypełnił znamiona przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 33 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Jak wskazuje się w orzecznictwie, ze względu na unormowanie art. 5 § 2 k.p.k. - stosując odpowiednio do odpowiedzialności dyscyplinarnej radców prawnych - „wydanie wyroku uniewinniającego jest konieczne nie tylko wówczas, gdy wykazano niewinność oskarżonego, lecz również wtedy, gdy nie udowodniono mu że jest winny popełnienia zarzucanego mu przestępstwa. W tym ostatnim wypadku wystarczy zatem, że twierdzenia oskarżonego, negującego tezy aktu oskarżenia, zostaną uprawdopodobnione. Co więcej, wyrok uniewinniający musi zapaść jednak również i w takiej sytuacji, gdy wykazywana przez oskarżonego teza jest wprawdzie nieuprawdopodobniona, ale też nie zdołano udowodnić mu sprawstwa i winy” (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2008 r., V KK 267/08). Ponadto, w uzasadnieniu cytowanego orzeczenia Sąd Najwyższy stwierdził, że „przepis art. 5 § 2 k.p.k. nie może być interpretowany jako zobowiązujący do czynienia ustaleń faktycznych w oparciu o ustalenia najkorzystniejsze dla oskarżonego (przyjęcie najkorzystniejszej dla niego wersji), lecz stanowi zakaz czynienia niekorzystnych dla oskarżonego domniemań w sytuacji, gdy stan dowodów, mimo wykorzystania wszelkich przewidzianych prawem metod dochodzenia do ustaleń zgodnych z rzeczywistością, nie pozwala na przyjęcie ustaleń niewątpliwych.” Obowiązujący kodeks postępowania karnego - stosowany odpowiednio do postępowania dyscyplinarnego w przedmiotowej sprawie - jak wskazał Sąd Najwyższy w jednym z orzeczeń "nie daje podstaw do alternatywnych ustaleń w zakresie przypisanego w wyroku przestępstwa, zaś ciążący na sądzie obowiązek czynienia ustaleń zgodnych z prawdą oraz obowiązująca w prawie zasada domniemania niewinności wymagają zawsze pewności stwierdzeń co do winy" (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 1995 r., I KZP 1/95).

Podstawę prawną orzeczenia sąd dyscyplinarny oparł na zasadzie określonej w art. 414 § 1 k.p.k. zgodnie z którą w razie stwierdzenia po rozpoczęciu przewodu sądowego okoliczności wyłączającej ściganie lub danych przemawiających za warunkowym umorzeniem postępowania, sąd wyrokiem umarza postępowanie albo umarza je warunkowo. Jednakże w razie stwierdzenia okoliczności wymienionych w art. 17 § 1 pkt 1 i 2 sąd wydaje wyrok uniewinniający, chyba że sprawca w chwili czynu był niepoczytalny. Zdaniem sądu dyscyplinarnego w niniejszej sprawie po rozpoczęciu przewodu sądowego wystąpiła negatywna przesłanka procesowa, o której mowa w art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. tj. brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego stąd konieczność wydania orzeczenia uniewinniającego. Sprawstwo zarzucanego czynu powinno być dla sądu dyscyplinarnego bezsporne, a nie prawdopodobne. W niniejszej sprawie, przy tak ustalonym stanie faktycznym oraz w świetle wszystkich dowodów zgromadzonych w sprawie, sąd dyscyplinarny nie miał pewności co do tego, że sprawcą czynu opisanego w postanowieniu o przedstawieniu zarzutów jest obwiniony i z tego powodu należało orzec jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach postępowania w przedmiotowej sprawie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2115) mając na względzie, że radca prawny P. A. został uniewinniony od zarzucanego mu czynu.